

SUOMEN
SOSIALIDEMOKRAATTI

Helsinki
SD
42.731 LT

- 3. 6. 1980

STAK

SANOMALEHTIEN
ILMOITUSTOIMISTO OY

Ummehdunutta teatteria

musiikki

Tallinnalaisen Estonia-teatterin kehu-
tuin esitys, Verdin Attila, jäi minulta
kokematta, mutta er usko, että yksi
esitys olisi kuitenkin muuttanut teat-
terin itsestään antamaa kuvaa. Estoa-
nian yleislinja vaikuttaa nimittäin niin
selvältä, ettei sitä yksi esitys heilauta
sinne tai tänne.

Ja se yleisilme oli kovin ummehtuneen
tuoksuinen. Estonia tekee teatteria
vanhoin, yleisömenestyksellä jo kauan
sitten turvallisiksi koetuin keinoin.
Ooppera on sille spehtaakkeli, puku-
jen, kauniiden ihmisten, mahtavien
joukkokohtausten ja imelän musiikin
luoma kokonaisuus, jossa draamalla-
sella yhtenäisyydellä ei ole sijaa.

Hyvänä esimerkkinä oli moderniksi
eestiläissäveltäjäksi mainostetun Eino
Tambergin ooppera Cyrano de Berge-
rac, jossa ei ollut mitään sellaista, joka
olisi vähimmäskään määrin viitan-
nut tämän vuosisadan musiikkiin, sen
paremmin kuin teatteriinkaan. Koko-
elma irrallisia aarioita, duettoja tai

joukkoesiintymisiä ei tee oopperaa,
olivat nämä itsenäiset musiikilliset kat-
kelmat perinteisessä mielessä kuinka
"kauniita" tahansa.

Vaikuttaa oudolta, että sosialistise-
sa valtiossa tehdään musiikkidraamaa,
joka saa Suomen kansallisopperan
perinteisesti varovaisen ohjelmistopo-
liitiikan näyttämään lähes radikaalilta.

Roomassa valtio tarjosi sirkushuve-
ja kansalle, jotta se pysyisi tyytyväise-
nä, Tallinnassa tarjotaan Rykmentin
tyttären kaltaista ummehtunutta näen-
näisdraamaa, jossa taiteellinen onttous
puetaan karamellin väreissä kimmeltä-
vään pukujen ja lavasteiden speka-
taakkeliin. Donizettin musiikki on osa

tätä kullissia, se ei irtaannu siitä mil-
lään tavalla.

Ei ole välttämätöntä eikä edes suota-
vaa, että musiikin sen paremmin kuin
teatterinkaan olisi oltava jollain taval-
la osallistuvaa tai poliittista. Taideteos
punnitaan ainoastaan itsensä kanssa,
ja sen arvo määräytyy sen mukaan,
miten siinä on pystytty suhteuttamaan
toisiinsa kokonaisuuden eri osatekijät.
Politiikassa voidaan kyllä toisaalta
taas käyttää esimerkiksi musiikkia tai
teatteria, mutta silloin on kyse eri asi-
asta.

Estonia-teatterin produktioissa on
kyllä havaittavissa jonkin verran am-
mattitaitoa, mutta valitettavasti se il-
menee muulla kuin taiteellisella tasola,
jännittävien ja jännitteisten draa-
mojen luomisessa.

Moskovan kamarioopperan vierailu
viime vuoden Helsingin juhlaviikoilla
oli hienoimpia musiikkiteatteriesityk-
siä, joita Helsingissä on moniin vuo-
siin koettu. Siksi Estonia-teatteri oli-
kin niin suuri pettymys. Tätä voidaan
tietysti kutsua suuren maan taiteen
monimuotoisuudeksi, että on erilaisia
näkemyksiä, mutta voidaan sitä kut-
sua myöskin hajanaisuudeksi.

RISTO NIEMINEN